

Baronesa

červen, červenec, srpen 2011

Ve středu 15. června večer budeme svědky mimořádně dlouhého úplného zatmění Měsíce. Úplněk hned po východu nad pardubický obzor získá na přibližně 101 minut neobvyklou sytě červenou až nahnědlou barvu a při maximu zatmění bude nebyvalé tmavý. Půjde o jedno z nejdelších zatmění Měsíce v tomto století a o jediné úplné měsíční zatmění viditelné z České republiky až do září 2015. Nenechte si ho ujít a přijďte se podívat!

čtvrtletník Hvězdárny barona Artura Krause
DDM DELTA Pardubice, ul. Gorkého 2658

Astronomické zajímavosti na léto 2011

Merkur	na konci srpna na ranní obloze, jinak nepozorovatelný
Venuše	nepozorovatelná
Mars	od poloviny července na ranní obloze
Jupiter	v červnu za rozbřesku, v srpnu již v druhé polovině noci
Saturn	viditelnost na večerní obloze se postupně zkracuje

Pozn.: časové údaje jsou platné pro středoevropský letní čas (SELČ).

Měsíc	Nov nastává	01. 6. ve 23:02	01. 7. v 10:53	
	První čtvrt' nastává	09. 6. ve 04:09	08. 7. v 08:29	06. 8. v 05:04
	Úplněk nastává	15. 6. ve 22:13	15. 7. v 08:39	13. 8. ve 03:08
	Poslední čtvrt' nastává	23. 6. ve 13:47	23. 7. v 07:01	21. 8. ve 20:57
	Nov nastává		30. 7. ve 20:39	29. 8. ve 23:54

Slunce Dny se prodlužují, po *letním slunovratu* zkracují.

Dne **21. 6. 2011 v 19:16** Slunce vstupuje do znamení Raka – *letní slunovrat*.

Ve středu **1. 6. 2011** vychází ve 4:56, zapadá ve 21:01;

ve středu **31. 8. 2011** vychází v 6:13, zapadá v 19:47.

Nejzajímavější úkazy a události

9. 6. Přiblížení Saturnu k hvězdě γ Vir (Porima)

Na večerní obloze bude poměrně jasná planeta Saturn kolem 21. hodiny úhlově nejbližší u očí viditelné hvězdy Porima v souhvězdí Panny. Obě tělesa bude dělit pouhých 15', což je přibližně polovina úhlové velikosti Měsíce v úplňku. Při pohledu dalekohledem budou už poměrně snadno viditelné Saturnovy prstence.

15. 6. Úplné zatmění Měsíce

Ve středu ve večerních hodinách po západu Slunce nastane jeden z neočekávanějších a nejvýjimečnějších úkazů tohoto roku i desetiletí vůbec. Půjde o mimořádně dlouhé úplné zatmění Měsíce, při němž Měsíc projde přímo středem zemského stínu a fáze úplného zatmění tak potrvá téměř 101 minut!

Úplňkový Měsíc vyjde v Pardubicích ve 21:09 nad jihovýchodním obzorem. To již bude z velké části v zemském stínu. Úplné zatmění začne ve 21:22 ještě za světla soumraku. Maximum úkazu připadá na 22:12, kdy se Měsíc dostane do středu zemského stínu a bude velmi tmavý (sytě červený až nahnědlý). Konec úplného zatmění nastane ve 23:03. Tehdy najdeme Měsíc asi 14° vysoko nad jiho-jihovýchodem. Půjde o nejdelší úplné zatmění Měsíce do roku 2018 a o poslední úplné zatmění Měsíce viditelné z České republiky až do roku 2015.

13. 8. Maximum meteorického roje Perseidy

Každoročně aktivní meteorický roj má letos nepříznivé podmínky. Měsíc je ve pouhých 13 hodin před úplňkem, bude tedy rušit celou noc. Maximum roje, známého také jako „Slzy svatého Vavřínce,“ očekáváme v ranních hodinách, kdy by mohlo spadnout přibližně 70 meteorů za hodinu.

Hvězdárna barona Artura Krause pro veřejnost

Hvězdárna b. A. Krause ve spolupráci s *Astronomickou společností Pardubice* si pro Vás připravuje přednášky na zajímavá témata probíhající po celý školní rok 2010/2011 mimo letní měsíce, ve kterých se činnost hvězdárny přesunuje na letní tábory a různá astronomická soustředění.

Mimo jiné obsahuje programový sortiment hvězdárny velmi zajímavé audiovizuální pořady, zajímavé experimenty a program pro objednané skupiny různých věkových kategorií. Veškeré informace naleznete na webu www.astropardubice.cz.

Na Hvězdárně barona Artura Krause se nachází automatizovaný zrcadlový dalekohled o průměru 0,45 m. Je to druhý největší dalekohled v České republice určený pro popularizaci astronomie a pozorování pro veřejnost. **Přijďte se podívat! Těšíme se na Vaši návštěvu.**

Připravované přednášky a akce pro veřejnost

- **Víkend 4. – 5. června** – Akce „*S hvězdárnou a Europe Direct na Kašparově aviatické pouti*“. Letos již čtvrtým ročníkem najdete stánek hvězdárny na Aviatické pouti v Pardubicích. Nově ve spolupráci s Europe Direct. Jsou připraveny hříčky a kvízy o ceny, za přízně počasí pozorování Slunce a slunečních skvrn.
- **Pátek 10. června od 19 hodin** – přednáška „*Zatmění Měsíce: Od apokalypsy k úžasu*“. Přednášející *Petr Horálek* z Astronomické společnosti Pardubice nás provede historií a současností měsíčních zatmění. Především nás ale naladí na blížící se mimořádné zatmění Měsíce 15. června. Vstupné 30 Kč.
- **Středa 15. června od 20:30 do půlnoci** – pozorování úplného zatmění Měsíce v rámci akce „*Zrudlý Měsíc nad Pardubicemi*“. Během akce budete moci navštívit také stánek Europe Direct, za nepřízně počasí připravena projekce a audiovizuální pořady. Pozorování úkazu bude probíhat na terase hvězdárny i v kopuli.
- **Celý červen a červenec** – akce „*Zavlejte si nás, ukážeme Vám oblohu*“. Již třetím rokem opakujeme oblíbenou nabídku přednášky a pozorování oblohy na objednávku. Tu můžete realizovat zavoláním panu *Martinu Slezákovi* z Astronomické společnosti Pardubice na číslo **731 449 634**.

Hvězdárna má též svou turistickou známku, cena je 30 Kč.

PARDUBICE

Mapa noční oblohy

Situace na mapě odpovídá 15. červenci 2011 ve 22:30 středoevropského letního času.

HVĚZDÁRNA JE V LÉTĚ OTEVŘENA:

ČERVEN	PÁTEK (POZOROVÁNÍ SLUNCE)	18:00 – 20:00
ČERVENEC	ZAVŘENO, NA OBJEDNÁVKU	(NA ČÍSLO 731 449 634)
SRPEN	ZAVŘENO, NA OBJEDNÁVKU	(NA ČÍSLO 731 449 634)

POZOROVÁNÍ POUZE ZA JASNÉHO POČASÍ, JINAK NÁHRADNÍ PROGRAM.

VSTUPNÉ: Dospělí **30 Kč**, Děti (do 15 let) **15 Kč**

Objednávky pro organizované kolektivy i jednotlivce mimo uvedený čas zasílejte vedoucímu pracovníkovi Hvězdárny barona Artura Krause, panu *Petru Komárkovi*.

e-mail: info@astropardubice.cz, *telefon:* **603 165 366, 466 310 563**

Další informace naleznete na:

www.astropardubice.cz